

KIKELET25

EMLÉKKÖNYV

2024

TARTALOM

Előszó	5
Rólunk mondták	6
Az ifjúsági klubokról dióhéjban	8
Kassai kezdetek	9
A Kikelet kezdetei	14
A folytatás... ..	21
Napjainkban	34
Köszönetnyilvánítás	38

Szerkesztő: Pracu Eszter

Grafika: Varga Diana

Kiadta: Kikelet Kassa, 2024

Kedves Olvasó!

Kezében egy olyan könyvet tart, amely a Kikelet negyed évszázadát öleli fel, egy történetet, amely nem csupán a szervezet, hanem azok életét is tükrözi, akik formálták, és akiket formált. Az elmúlt 25 év során nemcsak események sora zajlott le, hanem generációk nőttek fel, barátságok és közösségek születtek, álmódzók valósították meg terveiket, és számtalan fiatal talált itt otthon és irányt életének útján.

Ez a könyv emlékezés és ünneplés egyszerre. Visszatekintés azokra a pillanatokra, amelyek alakították a Kikeletet – a kezdeti lelkesedéstől a kihívásokkal teli időszakokon át a sikerekig és a folyamatos fejlődésig. Ugyanakkor tisztelgés azok előtt, akik részt vettek ebben az utazásban, akár vezetőként, akár egyszerű tagként, akár támogatóként. Mindannyian hozzájárultak ahhoz, hogy a szervezet ma is élő és vibráló közösség legyen.

A könyvben megjelenő visszaemlékezések különösen értékesek, hiszen az egyéni történetek, személyes tapasztalatok révén egy olyan mozaik bontakozik ki, amely mélyebben mutatja meg, mit jelentett és mit jelent ma is a Kikelet a kassai magyar fiatalság számára. Minden egyes emlék, minden történet egy apró darabja annak a mozaiknak, amely a 25 éves szervezetet mutatja be.

A Kikelet nem csupán programokat és eseményeket kínált az évek során, hanem egy helyet, ahol fiatalok tanulhattak, fejlődhettek, felnőhettek. Egy csapatot, ahol a közös célok és értékek mentén életre szóló barátságok szövődtek. Az itt eltöltött idő emléke sokak számára meghatározóvá vált, és hatása messze túlmutat az itt és moston. A közösségért önzetlenül folytatott munkából származó élmények generációkon átívelő örökség, melyről érdemes megemlékezni. Ez az emlékkönyv arra invitál, hogy újraéljük a szervezet egyes stációinak pillanatait, vagy ha nem voltunk részesei, megismerjük a történetet, amely ezt a közösséget formálta.

Ahogy végiglapozzuk ezt a kötetet, vegyük észre, hogy minden visszaemlékezés mögött ott rejlik a jövő. Mert bár 25 év egy nagy mérföldkő, a történet még nem ért véget. A Kikeletben benne van a további évek ígérete, és akik ma csatlakoznak, azok épp úgy formálják majd, mint azok, akik negyed évszázaddal ezelőtt tették meg az első lépéseket.

Mindenkinek örömteli olvasást és inspiráló emléközönt kívánok!

**Szeretettel,
Pracu Eszter**

RÓLUNK MONDTÁK

„Egy olyan szervezetet sikeresen működtetni, ahol a tagság folyamatosan változik, ahol sokan felsőoktatási tanulmányaik befejeztével elhagyják a várost, nem kis feladat. Azt mindenki elismeri, hogy szükség van egy „magyar szigetre”, egy olyan közösségre, ahol lehetőség nyílik kapcsolatépítésre, a magyar nyelv és kultúra ápolására, ahol „fél szavakból is megértik egymást” a közösség tagjai.

A Kikeletnek az elmúlt negyedszázad alatt sikerült az egyetemistákat megszólító programokkal - csapatépítő túrákkal, kvíz-estekkel, filmklubbal vagy akár kocsmatúrával - bevonni a fiatalokat a helyi magyar közösség életébe.

Főkonzulként arra törekszem, hogy minden lehetséges módon támogassam a felvidéki magyar fiatalok önszerveződését, bekapcsolódásukat a közéletbe és a közösségi munkába. Fontos lenne, hogy Kassán és a régióban is nőjön a magyar szervezetek tagsága, legyen kinek átadni a stafétabotot. Hisszük, hogy a Kikelet tagjai, kerüljenek bárhová a szűkebb régióban vagy a világban, mindig megtalálják majd a helyi magyar közösséget, amelynek aktív tagjává válnak.

A 25. születésnap egy ember életében már a felnőtté válás megpecsételése, de egy szervezet életében is komoly történelem. Ahogy a fiatal felnőttek számára a család mindig támaszt nyújt, a Kikelet esetében sincs ez másként, hiszen a Diákhálózat ernyőszervezet és a kassai Csemadok-szervezet a jövőben is segíti a fiatalokat.

Biztosíthatom Önöket, hogy hasonló módon Magyarországra és a Kassai Főkonzulátusra a jövőben is számíthatnak. Kívánom, hogy egy újabb negyedszázadot követően a Kikelet akkori és korábbi tagjai együtt ünnepelhessenek!”

Dr. Hetey Ágota, Magyarország kassai főkonzulja

„Fiatalok nélkül nincs jövő, és egy szervezet jövő nélkül nem sokat ér.

A Csemadok Kassai Városi Választmánya számára fontos a fiatalokkal való együttműködés és kezdeményezéseik támogatása. Mindig örülünk, ha a Kovács utcai ház megtelik diákokkal, összejárnak és közösséget alkotnak a fiatalok. Már a 70-es években indult klubmozgalmaknak is székhelye volt a Csemadok Pincéje, az Új Nemzedék, Fábry klub, majd a Kikelet ifjúsági csoport volt a kultúra és identitás őrzője a kassai fiatalok körében. 2015-ben a megújult Pince klubban új lendületet kapott a Kikelet, Mátyás Flórián, Mohňansky Dominika, Tóbiás Gergely, Tohol Orsolya majd Gaboda László vezetésével több közösségi programot is szervezhettünk közösen. A Magyar Dal Napja, a Kassai Magyar Bál, a gyermeknapok és megemlékezések mind olyan események voltak, ahol együtt tudtunk értékes és érdekes programokat rendezni a kassai magyarság számára. Jelenleg a székházunk felújításánál is fontos szempontnak tartjuk egy közösségi tér kialakítását a fiatalok számára. A Pince sajnos időközben

műszaki meghibásodás miatt most nem használható, de igyekszünk megoldani ezt a problémát is és a tetőtér beépítésével olyan teret létrehozni, ahol majd jól érzik magukat a diákok, kreatív és kulturális életüknek továbbra is otthont ad majd az épület.

A 25. jubileumi év alkalmából kívánok a Kikeletnek megújulást, gyarapodó közösséget és bízom benne, hogy a jövőben is tudunk majd együtt gondolkodni és tenni a dolgunkat közösségünkért és kultúránkért.”

Hanesz Angelika, a Csemadok VV elnöke

„A nevem Hrapka Sára, és 2024 márciusa óta a Diákhálózat elnökeként tevékenykedem. Azonban ami talán még fontosabb számomra, hogy korábban magam is a Kikelet aktív tagja voltam. Bár elnöki szerepben sohasem voltam, tagként életem egyik legmeghatározóbb élménye volt, hogy részese lehettem ennek a közösségnek. Most, a Kikelet 25. születésnapja alkalmából, különleges megtiszteltetés számomra, hogy megoszthatom, miért jelentős Kassa a Diákhálózat számára, és hogy számomra mit adott ez az időszak.

Kassa mindig is fontos központja volt a Diákhálózatnak, és a tagszervezet 25 éve alatt folyamatosan azon dolgozott, hogy megerősítse a felvidéki magyar diákok közösségi identitását. Egy igazi közösségi erő is, amely a felvidéki magyar fiatalok számára lehetőséget biztosított az összetartásra és az együttműködésre. Programjaik révén olyan közösségi platformot biztosítanak, ahol a diákok és fiatalok megoszthatják gondolataikat, ötleteiket, és közösen formálhatják a jövőt.

A Diákhálózat egyik fő célja, hogy támogassa a magyar közösségek fejlődését, identitásuk megőrzését és kulturális hagyományaik ápolását, ebben pedig a Kikelet az elmúlt 25 évben kimagasló szerepet játszott. Ezt a munkát, amit Kassa képvisel, példaértékűnek tartom, és sok más tagszervezet is tanulhat a kikitartásukból és elkötelezettségükből.

Tagként rendkívül sokat jelentett számomra a közösség. Emlékszem, hogy minden hét fénypontja a szerda volt, mert aznap voltak a Kikelet eseményei. Ezek az összejövetelek élettel töltöttek meg engem, hiszen végre magyarokkal, barátokkal lehettem együtt. A heti események adtak számomra lendületet és tartottak életben. Bármilyen nehéz is volt a hét, a szerdai találkozók mindig feltöltöttek.

Nagyon hálás vagyok azokért az emberekért, akiket a Kikeletben megismerhettem. Ezek a barátságok olyan mélyek és tartósak, hogy még most, 422 kilométeres távolság ellenére is, szoros kapcsolatban vagyok velük. A Kikelet nemcsak egy egyszerű diákszervezet volt számomra, hanem egy olyan hely, ahol biztonságban, szeretetben, egy csapat részeként élhettem meg az időt. Ez a közösség nemcsak támogatást nyújtott, hanem igazi családdá vált számomra. Ez az érzés és a Kikelet

által biztosított légtér adta meg számomra azt az erőt és megerősítést, amely a mai napig elkísér.

A Kikelet közösségi munkája és az a szellemiség, amit képvisel, ma is inspirációt nyújt a Diákhálózat többi tagszervezete számára. A következő években is kiemelt szerepet fog játszani, hiszen a fiatalok közösségi igényei folyamatosan változnak, de a közösségteremtés iránti vágy változatlan marad. Úgy vélem, hogy a Kikelet képes lesz alkalmazkodni a változó kihívásokhoz, és továbbra is inspiráló erő lesz a felvidéki magyar fiatalok számára.

Büszkeséggel tölt el, hogy a Kikelet tagja lehettem, és hálás vagyok mindazért, amit ott kaptam. A 25. születésnap egy hatalmas mérföldkő, amely megmutatja, hogy milyen erős közösséget sikerült felépíteni és fenntartani. Szívvel gratulálok minden jelenlegi és korábbi tagnak, és kívánom, hogy a következő évek is hasonlóan sikeresek és eredményesek legyenek.

Hálás vagyok mindazért, amit ettől a közösségtől kaptam, és hiszem, hogy a Kikelet továbbra is olyan hely marad, ahol a fiatalok otthonra lelhetnek, és ahol az együtt töltött idő mindig értékkel és szeretettel telik meg.”

Hrapka Sára, a Diákhálózat elnöke

AZ IFJÚSÁGI KLUBOKRÓL DIÓHÉJBAN

Az ifjúsági klubok kezdetektől fogva fontos szerepet töltek be a felvidéki magyarság életében. Teret biztosítottak a fiataloknak a kapcsolatépítésre, nyelvük és kultúrájuk ápolására, valamint a társadalmi felelősségvállalásra is. A szlovákiai magyar ifjúsági klubok számos kulturális, oktatási és szórakoztató programot kínálnak a fiataloknak. Ezek a programok magukban foglalhatnak nyelvi és irodalmi foglalkozásokat, különféle előadásokat, táncházakat és sporttevékenységeket is. Ezáltal lehetőséget teremtenek a magyar nyelv és kultúra gyakorlására és megélésére, ami fontos szerepet játszik az identitás megerősítésében és az összetartozás érzésének kialakításában. A klubok emellett a társadalmi integrációban is részt vesznek, hiszen lehetőséget biztosítanak a fiataloknak arra, hogy részt vegyenek közösségi projekteken, a társadalmat szolgáló tevékenységekben és más közösségi eseményeken. Ezáltal hozzájárulnak a felvidéki magyar fiatalok aktív részvételéhez a közösség életében.

Az ifjúsági klubok hazánkban különösen gazdag és sokrétű történettel rendelkeznek, és a magyar közösség életének fontos részét képezik kezdve az 1920-as évektől, az első szerveződések és klubok létrejöttével, egészen napjainkig, amikor

is a Diákhálózat ernyőszervezet alatt működnek. Az 1920-as években már megfigyelhetőek voltak a magyar fiatalok érdekvédelmi és közösségformáló törekvései. Ezek a kezdeményezések az idők során bekövetkezett politikai és társadalmi változásokhoz is igazodtak. Az első klubok általában a Csemadok keretein belül működtek, és szoros kapcsolatot áptak a más régiókban működő szervezetekkel is. Az 1960-as években és az azt követő évtizedekben az ifjúsági klubok egyre fontosabb szerepet töltek be a közösségi életben. Számos rendezvényt és programot szerveztek, amelyeken a fiatalok részt vehettek, és megoszthatták egymással élményeiket. Az 1970-es években ugyanakkor a normalizáció negatívan érintette a klubmozgalmat, amely egy időre visszafogottabb keretek közé szorult. Az 1980-as években a klubok új lendületet vettek, és törekedtek a szorosabb együttműködésre. A rendszerváltás új lehetőségeket teremtett számukra, és egy kisebb egzisztenciális válságot átvészelve újra aktivizálódtak, majd a Diákhálózat létrejöttével lehetőségük nyílt az állandó kapcsolattartásra.

KASSAI KEZDETEK

Kassa kezdetektől fogva aktív tagja volt a klubmozgalomnak. A kassai diákélet alapját az 1961-ben alakult Új Nemzedék Népi Táncegyüttes alkotta. Noha 1965-re az együttes felbomlott, tagjai továbbra is aktív részesei maradtak a kassai közéletnek és fontos pillérei lettek az 1965 folyamán megalakult Új Nemzedék Ifjúsági Klubnak (ÚNIK), amely a Csemadok helyi szervezete mellett működött. A szervezet első elnöke az 1957-ben megalakult Prágai magyar diákkör (a későbbi Ady Endre Diákkör) alapítója, Varga Levente, tagjai pedig kassai magyar fiatal felnőttek, egyetemisták, az Ipari Szakközépiskola és a magyar tannyelvű gimnázium tanulói voltak, akik heti rendszerességgel tartottak találkozót először a Fő utcai, majd a Maraton téri székházukban. Az 1968-at követő időszak lehetővé tette az új klubok létrejöttét. Ekkor alakult meg a Fábry Zoltán Főiskolás Klub, a magyar gimnázium diákjait tömörítő Széchenyi Klub, az ipari szakközépiskolások Ady Endre Klubja, valamint az Albatrosz Művészklub. Ebben az időszakban zajlott a Thália Színház megalapításának folyamata is, melyben a kassai magyar fiataloknak is fontos szerepe volt. A Thália a komáromi Magyar Területi Színház kihelyezett részlegeként jött létre 1969-ben, az ifjúsági klubok tagjai pedig kivették a részüket mind az alapítást megelőző aláírásgyűjtésben, mind magának a színház épületének megépülésében (az Ipari tornatermének átépítésével), sőt a színház alapítójának, Beke Sándornak még lakhatást is biztosítottak az ÚNIK épületében.

A kassai ifjúsági klubok az 1970-es években végbement változások ellenére is aktívak maradtak, és szoros kapcsolatot áptak a többi magyar ifjúsági szervezettel szerte az országban. A közigazgatási változások következtében a klubok a Csemadok

Délvárosi helyi szervezetének fennhatósága alá kerültek, melynek pusztán az ipari szakközépiskolából 1200 tagja volt. Szintén az 1970-es évek folyamán került kialakításra a Kovács utcai pinceklub, ahol még a közelmúltban is rendeztek eseményeket. Megalakult a Pinceszínpad elnevezésű amatőr színjátszó csoport Havasi Péter vezetésével, a Csermely kórus Havasi József vezetésével, valamint újrászerveződött az Új Nemzedék Táncegyüttes is. Az aktív hetvenes éveket követő évtizedben a kassai klubéletet a hullámzó aktivitás jellemezte. Az 1980-as évek folyamán hol aktívabb, hol passzívabb évek következtek az ifjúsági klubok történetében. 1982-ben a Fábry klub elveszítette a Moyzes utcai klubhelyiségét, ezért egy rövid szünet után folytatta csak tevékenységét 1983-ban. Aktív évek következtek egészen 1986-ig, amikor is újabb inaktív időszak állt be egészen 1988-ig. 1989-ben aztán elindult egy aktivizálódási hullám, melyben a Thália színház fiatal színészei és az akkori aktív fiatal generáció a többi országon belül működő ifjúsági klubbal való kapcsolatfelvétel után megalapították a Kassai Fábry Klubot (KÁEFKÁ). Alakuló gyűlésükön mintegy 60 diák vett részt a Csemadok Kovács utcai székházában. A Fábry Klub aktívan kivette a részét a Somodi művelődési tábor szervezésében mint társszervező, emellett a tábori rádió közvetítését is a klub tagjai biztosították. Ezenkívül rendszeresek voltak a klubestek, a Nyári Ifjúsági Találkozókon való részvétel, valamint különböző ismeretterjesztő és kulturális vonatkozású előadások a Thália Színházban, mint pl. Czeizel Endre genetikus teltházás önálló estje vagy Dinnyés József dalszerző, előadóművész látogatása.

„A kassai magyar főiskolások szervezett klubszerű mozgalma az 1960-as évek derekán alakult ki és személyem által kétségtelenül összefüggött a prágai Ady Endre Diákkörnek az ötvenes évek második felében való szervezése közben szerzett tapasztalataimmal.

Mikor 1962-ben a prágai Műszaki Főiskola elvégzése után mint kezdő építészmérnök, gömöri ember lévén Kassán munkába léptem, a hasonló korú és érdeklődésű fiatalok egy része az akkoriban Kassán formálódó ÚJ NEMZEDÉK népművészeti csoport keretében kereste a társaságát. Az ÚJ NEMZEDÉK szervezői (Szakál László és társai) a pozsonyi Ifjú Szívek mintájára kívántak a kassai magyar ifjúság körében létrehozni egy tánckarral, énekkarral és irodalmi színpaddal működő együttest, de csakhamar szembesülniük kellett azzal a ténnyel, hogy a szlovák állami és hivatalos ifjúsági szervek részéről reménytelen bármi anyagi segítséget várni. Néhány év küzdelmes próbálkozása után, a kezdeti sikerek ellenére a szervezők is elkedvetlenkedtek, annál inkább, mert a CSEMADOK berkeiben sem találtak elegendő támogatást.

Ekkor sikerült a prágai diákkör mintájára Kassán kialakítani, részben a volt ÚJ NEMZEDÉK köré csoportosult kassai főiskolások és az idősebb iparista és gimnazista diákok köréből, valamint a vidéki, de Kassán dolgozó fiatal értelmiségiek részvételével az ÚJ NEMZEDÉK IFJÚSÁGI KLUBOT. Régebbi kapcsolataik révén, hamarosan

összeköttetéseket kerestek a szervezők a prágai és a pozsonyi főiskolások ifjúsági klubjaival és így már ez a három klub (KASSA, PRÁGA, POZSONY) szervezte meg az 1965-ös első NYÁRI IFJÚSÁGI TÁBORT a Rozsnyó melletti Berzétékörösön, majd a következő NYIT-et 1966-ban Abarán, valamint 1967-ben a Losonc melletti Pincen.

Otthon, Kassán az UNIK szoros, gyümölcsöző kapcsolatot épített ki a szintén 1965-ben Kassán megalakuló BATSÁNYI KÖRREL (Béres József, Görcsös Mihály), amely szervezettel együttműködve, de a kassai ipari iskola és a gimnázium fiatalabb tanárai részvételével is sikerült hetente rendszeresen megtartott, tartalmas műsorral megtöltött klubesteket tartani úgy hazai, mint magyarországi vendéglőadókkal. Az ifjúsági klub formálisan a CSEMADOK keretében működött, de programját függetlenül maga alakította ki, anyagilag is főleg maga tartotta fel magát, a rendezvényei színhelyeiért bérleti díjat fizetett. Az ÚJ NEMZEDÉK régi csoportjai közül a klub egyedül az irodalmi színpadot működtette tovább, amellyel a komáromi Jókai napokon is részt vett.

Az UNIK az 1968-as év folyamán gyakorlatilag átalakult, szerepét átvette a Fábry Zoltán Főiskolás Klub, élén Kolár Péterrel és Bubenko Györggyel, korábbi aktív UNIK-tagokkal.”

Varga Levente, a Prágai Magyar Diákkör, valamint a kassai Új Nemzedék Ifjúsági Klub alapítója

„Az 1960-as évek elején elsős medikusként a kémia katedra fiatal asszisztensétől, Reiter Józseftől, a prágai ADY-kör egyik alapítójától szereztem tudomást a kassai magyar közép- és főiskolások csoportosulásáról.

Azonnal örömmel kapcsolódtam be a sokszínű kulturális tevékenységbe, mint pl. a Béres József és Görcsös Mihály által szervezett Csemadok-műsorokba. Irányítottak bennünket Kassa idős intellektueljei, mint például Dr. Póhl gégegyógyász (írói nevén Petneházy) és többen mások a Batsányi Körből. 1965-ben már az Új Nemzedék irodalmi színpadja néven arattunk sikert a Jókai Napokon Komáromban. Bemutatónkat rendezte Suba Emil, összeállította Varga Géza, a férjem öccse. A Te Meg Én verses összeállításban lényegében szerepelt az Új Nemzedék irodalmi csoportjának a magja: Bakay Géza, Czére Brigitta, Erdelyi Kornélia, Katkó Gusztáv, Linbach Antónia, Holenyi István, Csáji Ildikó, Sarlós Ildikó, Szabó Éva, Szakál László, Varga Julianna, Varga Levente és jómagam. Műsorainkkal később is jártuk a vidéket, ott voltunk a nyári táborozásokon, megemlékeztünk mindig szolidan a március 15-éről.

Most 80 évesen is verselésre adtam a fejem. A Csemadokon belül működő nyugdíjas „Őszirózsza” hagyományörző csoportban éneklek, szavalok a magyar nyelvről, a szlovákiai magyarok háború utáni deportálásáról és sok minden másról. A férjemet is az Új Nemzedékben ismertem meg. Most tíz magyar unokám van.

Sok szeretettel köszöntöm a magyar fiatalokat Reményik Sándor erdélyi költő mottójával, hogy „Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát!”

Dr. Varga Leventéné szül. Szöllös Mária

„1968, első fellélegzés a kommunizmusban. Kolár Pétertől telefon este: „Megkaptuk a helységeket, nyithatjuk a klubot.” Rohantam a Fő utcai házba. Reiter Gyuri már úgy fűrészelt, mint egy asztalos. Rövidesen már tízen is voltunk, éjfélre kész volt a bárpult, indult a Klub.

Ugyanilyen kiemelkedő eset volt Gombaszög. Összejött a mag, készítettük a papírokat, Gyuri szerzett buszt, s hétvégén gyűjtöttük az aláírásokat Gombaszögön.

„Akar-e Kassán magyar színházat?”

Hát persze, hogy akar.

Több, mint 2000 aláírást gyűjtöttünk össze.”

Bubenko György, a Kassai Fábry Klub alapítója

„Hogy immár több, mint ötven éve újságíróként élek Kassán, ehhez az indítást nekem a már azt megelőzően is a városban működő magyar ifjúsági klubban szerzett élmények adták. Még gimnazista voltam, amikor először jöttem ide. Máig emlékezetes számomra, ahogy ott előttünk – a Thália Színház alapító igazgatója és rendezője – Beke Sándor jelenlétében Gágyor Péter újságíró felolvasta kritikáját a színház legújabb bemutatójáról, és mi is elmondhattuk véleményünket a darabról. A másik meghatározó egyéniség Batta György költő volt, akivel nem csak itt a klubban találkoztam, hiszen ő már hetedikes koromban a buzitai iskolánkban is tanította nekünk a magyar nyelvet és irodalmat. Ekkor jelent meg neki az első verseskötete *Virágot nyit a puskacsó* címen. Vele itt Kassán – és itt a klubban is – többször összehozott a sors. Most azt is elárulom, hogy én az ő hatására próbáltam meg verset írni és tudósításokat az egyetlen magyar napilapunkba, az *Új Szóba*. A továbbiakban azok a klubestek is döntő befolyással hatottak rám, amikor Budapestről a Kazinczy Nyelvművelő Napok neves előadói este hozzánk, a klubunkba is eljöttek. Noha költő nem lettem, de itt mégis megmutatom azt a két versemet, amit a magyar nyelvben levő lehetőségeket felismerve akkor írtam – és most megtaláltam a fiókom alján.”

káosz keringő

kérdezni, keresni, kutatni
kísérletezni, kitalálni
képességeinket kiteljesíteni
keserves kín
kényszer kaloda
kánaáni kétkedésünk
keserű következménye
kárpatok katlanában
kénes kövek koppanása koponyánkon
kései kiáltás káosz keringő
karikák kergetése körbe körbe
kéznyújtásnyira krisztus keresztje körül
kitől kérjünk kegyelmet
kitől kiknek kikért

magyarok

megcsonkítottak
múltunk mételybe mártott málna
mértékünk
méreg marta mennyország
megvert magány
magága minden mulandónak
mégsem mindegy
mennyien maradunk
mit merünk
magunkért másokért
most mindenkor mégis

id. Szaszák György: Egy életre szóló érintések a klubból

A KIKELET KEZDETEI

A kilencvenes évek vége felé ugyan működött Kassán ifjúsági klub, viszont ekkorra már inaktívabb időszakát élte. Ezen próbált változtatni az Új Nemzedék Táncegyüttes legfiatalabb generációja a Diákhálózattal karöltve. A Fórum Társadalomtudományi Intézet kassai irodájának támogatásával, amely a fiatalok rendelkezésére bocsátotta a közismert néven Vaskapuként emlegetett kassai Magyar Közösségi Házat. Így alakulhatott meg 1999 őszén a Kikelet, amely egészen napjainkig a kassai magyar fiatalok kulturális és érdekvédelmi szervezeteként funkcionál. Azzal a céllal jött létre, hogy a Kassán tanuló magyar egyetemistáknak és a további magyar diákoknak, valamint az itt dolgozó fiataloknak fórumot biztosítson arra, hogy találkozzanak, megismerkedjenek és barátságokat köthessenek.

A Kikelet első gyűléseinek egyike a „Vaskapuban”

„Úgy illene, hogy a Kikelet 25. születésnapja alkalmából előálljak valami kiemelkedő, vicces, netán szaftos emlékkal, amit pár sör után is szívesen emleget fel az ember bármelyik asztalnál.

Sajnos nem tudok egyetlen ilyet sem felhozni, ugyanis a Kikelet ötlete, megalapítása és működtetése maga A Kiemelkedő, Vicces és Szaftos Emlék.

Cserbenhagy írói vénám, amikor az Olvasót, aki talán nem is élt még 1998-99-ben, próbálom becsempészni az akkori Kassára, de azért teszek egy próbát.

Tehát: '98 őszén Mečiar és a pártja végre elkotródott Szlovákia parlamentjének éléről, a magyar képviselő pedig a kormánykoalíció tagja lett. Ez akkora híreket számított, mintha legalábbis Jézus – miután élő egyenesben közvetítették második eljövételét a Markizán – borrá változtatta volna a komplett Hernádot, forrástól a torkolatig. (A kétkedők kedvéért: '93-as furmint volt.)

Persze nehéz egyértelmű ok-okozati vonalat húzni a politika ezen történése, és a Kikelet ötletének megszületése közt; nagyon általánosító és bántóan egyszerűsítő narratíva lenne ez. De arra biztosan emlékszem, hogy lett egy addig nem létező kollektív élményünk, mely szerint diákként végre nem kell másodrendű, „kurvi mađari”-ként élnünk az életünket választott városunkban.

Kassának volt akkoriban egy aktív Csemadokja és egy aktivizálódó Fórum Intézete. Mindkettőbe bejáratos voltam, nem különösebben érdekelt, hogy volt-e a két szervezet közt bármilyen elvi vagy gyakorlati ellentét. Egy dolog érdekelt: a sok magyar tengődő diákot szerettem volna egy adott dologhoz összehívni, összehozni, összehozni. Sok kortársam ugyanazt látta, hogy ami létezik Pozsonyban, Nyitrán, Brnóban és Prágában, az miért nincs Kassán? Hát oké, akkor mi leszünk azok, akik megcsinálják.

Az ötlet hevében – az akkori Magyar Házban – tartott eszmecseréink egyikének közepén odajött egy ismerősünk, és feltette a kérdést: „Ti tényleg azt hiszitek, hogy ez így működni fog!”

Rettenetesen felbosszantott a kérdése. „Gyere, csináld. Csináld jobban. Bizonyíts. Vezess, Mester!” – záporoztak bennem a potenciális válaszok, tényleg nem emlékszem, mit is válaszoltam ezek közül – valószínűleg semmit. De nagyon bosszantott ez a „bekérdés”.

Hazaérve viszont elgondolkodtam: van ennek egyáltalán értelme? Tényleg működni fog ez így?

Nagyon hollywoodi lenne ideírni, hogy „a szegény felvidéki gyerek ekkor még nem tudhatta, hogy ...” vagy „Érezte, Ő a Kiválasztott.” Ezekből semmit sem éreztem, azt az egy dolgot leszámítva: „Legfeljebb belebukunk.”

Nem lettünk kiválasztottak, de végül nem is buktunk bele. Mi lettünk a Kikelet. Ehhez azonban kellettnek segítők, támogatók, akik nélkül ez nem ment volna. Sem Kolár Péternek, sem Kulcsár Máriának nem köszönhetem már meg személyesen soha többé, amit tettek. De talán nem késő megköszönni Richtarcsik Mihálynak és Zsókanak, Pribék Gábornak és Emökének és az akkori Új Nemzedék Néptáncegyüttesnek, Kováts Marcelnek és az akkor Csámborgó Zenekarnak, és az összes akkor aktív kassai magyar nonprofit szervezetnek a segítséget és a támogatást.

Nem lettünk kiválasztottak, és tényleg alig tudtunk valamit a világról és annak működéséről – de bízom benne, hogy a kassai magyarság egy fontos és megkerülhetetlen pontja lett a diákszervezetünk. Az elmúlt 25 év pedig nem minket, hanem azokat igazolja, akik értették és értik, amit tenni szerettünk volna, és semmi többet nem tettek, mint amit kértem volna tőlük: folytatták. Ezt pedig nem lehet elégszer megköszönni.”

Szabó Gábor, a Kikelet első elnöke

A Kikelet első elnöke Szabó Gábor volt 1999-től 2001-ig, aki szerint több szálon indult el a szervezési kezdeményezés, melynek alapját az akkori Új Nemzedék néptáncsoport legújabb nemzedékének tagjai, köztük Fekete Tamás, Hajdók Hajnalka, Szikora László, Rudas Ildikó, Csatlós Flórián, valamint maga Szabó Gábor és a hozzájuk közel álló baráti kör (Darányi Tamás, Baltazár Péter, Tóth Adrián, Iván Tibor, Bolyki Tamás) alkotta, emellett az Ipari kereskedelmi akadémiájának két diákja – Kajla Andrea és Bohác Anita is csatlakozott a csapathoz. Az Ipari Diákönkormányzata akkor kapcsolatban volt a Diákhálózattal, és az első beszélgetések Bohác Anitával, Kajla Andreával valamint Baltazár Péterrel zajlottak valamiféle ifjúsági szervezet létrehozásáról. A végső lökést az akkori Fórum Intézet kassai irodájának vezetője, Kulcsár Mária adta meg, aki a Magyar ház támogatását ígérte egy szervezet esetleges létrehozása esetén, ezzel helyszínt biztosítva a Kikelet későbbi működéséhez. 1999. október végén látogatott el Kassára dr. Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke. A későbbiekben aztán fontos szerepet kapott a szervezetben a határon átívelő kapcsolatok ápolása is. Erre az egyik jó lehetőséget a Gloria Victis jelentette, melyet az 1956-os forradalom emlékére a Rákóczi Szövetség rendez meg minden év októberében, Budapesten. A Kikelet névadására is egy Gloria Victis-utazás alkalmából került sor.

„Nevet pedig a Gloria Victisre utazva találtunk, mert ott – résztvevőként – be kellett írni, hogy milyen szervezettől vagyunk. Hát, akkor még nem voltunk szervezet, de valamit be kellett írni, így beírtuk, hogy KIK (Kassai Ifjúsági Közösség). Aztán kiderült hogy ez a név már foglalt, így Laci javaslatára odabiggyesztettük még az „-elet”-et a KIK mögé, így lettünk Kikelet.”

Szabó Gábor, a Kikelet első elnöke

A Kikelet első éveit színes programpaletta jellemezte. Az első, kifejezetten a Kikelet és a Magyar Ház égisze alatt működő rendezvény a Filmklub volt, ezen belül is a Hair, az Indul a bakterház és a Csinibaba volt az első három film, amit 1999 novemberében levetítettek. A hagyománnyá vált magyarbulikon és ismeretterjesztő előadásokon kívül szerveztek táncházakat (köszönhetően az akkor aktív Richtarcsik Mihálynak és a Pribék házaspárnak, valamint a Csámborgó zenekarnak),

24 órás mesemaratont és kakaófőzést a legkisebbeknek, de különböző sporteseményeket is, mint pl. a Kikelet Fakupa futballbajnokság. A Magyar Közösségi Ház égisze alatt filmklubot működtettek, amely kifejezetten a filmművészet terén értéket képviselő filmek vetítésére irányult, míg a Mozi elnevezésű rendezvény kommerszebb vonalon működött, tematikus filmvetítésekkel. Ezenkívül a szervezet különböző adminisztrációs feladatokat is magára vállalt – az éppen zajló magyarországi pályázatokat nyújthatták be náluk a magyar nemzetiségű fiatalok. A klub mai napig használt logóját Darányi Tamás készítette 2000-ben.

„A logó sztorija az, hogy eredetileg volt egy nagy műgonddal megszerkesztett, geometriailag kidolgozott logó. Egy alkalommal, amikor a Vaskapuban valamelyik plakáton vagy szórólapon dolgoztam, a Thália egy színésze – már nem emlékszem, ki – ránézett a képernyőre, és alapos, de lesújtó kritikát fogalmazott meg: „ez szar”. Aztán rámutatott egy másik logó-verzióra: „Ez viszont jó”. Ez a másik verzió egy ideiglenes placeholder volt, amit gyorsan firkantottam le, hogy legyen valami amíg lecserelem a „komoly” logóra. Persze az csendben és gyorsan eltűnt a süllyesztőben.”

Darányi Tamás, egykori tag

A Kikelet logója

A Kikelet első táncháza 1999-ben

2001-ben Baltazár Péter vette át a klub vezetését. A hagyományos rendezvények kibővültek a különböző főzőversenyekkel, mint például a káposztaleves-készítés, ahol két csoport, a keleti és nyugati elkészítési móddal feszült egymásnak jó hangulatban. Ebben az időszakban jelent meg a Kikelet Kanapé című nyomtatott kiadványa is és szintén ekkor készültek el az emlékezetes „Horcsica, Párki, Tyepláki” pólók. A szervezet Diákhálózattal való kapcsolata szorosabbra fűződött. A Kikelet tagjai részt vettek a Diákhálózat kezdeményezéseiben, mint pl. a Felsőoktatási Tájékoztató Körúton, mely során az ország magyar tannyelvű középiskolásainak nyújtottak tájékoztatást az egyetemi életről. Ebben az időszakban hozták létre a klub weboldalát Darányi Tamásnak és Tóth Adriánnak köszönhetően. Szintén kikeletes kezdeményezés volt a diákbérlet a Thália színházba, melyet a klubtagok vehettek igénybe. Ezen időszak alatt a Kikelet kifejezetten jó kapcsolatot ápolt mind a Csemadokkal, mind a kassai Magyar Közösség Házával és a Fórum Intézettel is. A volt elnökök külön kiemelték id. Szaszák György és Kolár Péter, a korábbi kassai magyar klubélet meghatározó személyiségeinek, valamint Kulcsár Mária és Pribék Gábor, a Magyar Ház munka-

társainak támogatását. Baltazár Péter után Banykó Timea vette át az elnökséget 2003-ban, amit egy kevésbé aktív időszak követett a szervezet életében. A szervezet megalapításától kezdve három éven keresztül több mint száz kulturális, sport- és művelődési jellegű rendezvényt szerveztek, melyeken valódi közösség jött létre. A kezdeti aktív évek után valamivel nehezebb időszak következett. Sokan elvesztették a lendületüket, vagy a későbbi elképzelések nem egyeztek. Az alapítók közül sokan az egyetemük befejezése után kiváltak. Idővel a legnagyobb kihívás az új aktív tagok megszólítása lett.

„Szóval Csatlós Flórit költöztettük, és többek között volt egy kanapéja is. Akkoriban a tevében ment ilyen béna reklám: „haverok, buli, Fanta...”, amiben valamiért egy kanapét cipeltek valahova. Ebből persze pattant is a szikra, hogy mekkora poén lenne végig menni vele a Főutcán. Lecipeltük a Maraton térre es onnan a Tesco felé (ott megállva pár üveg sörrel folytattuk a kezünkben) es onnan mentünk le egészen a színházig. Útközben egyikünket a városi rendőrök meg is büntettek alkohol fogyasztásért az utcán.”

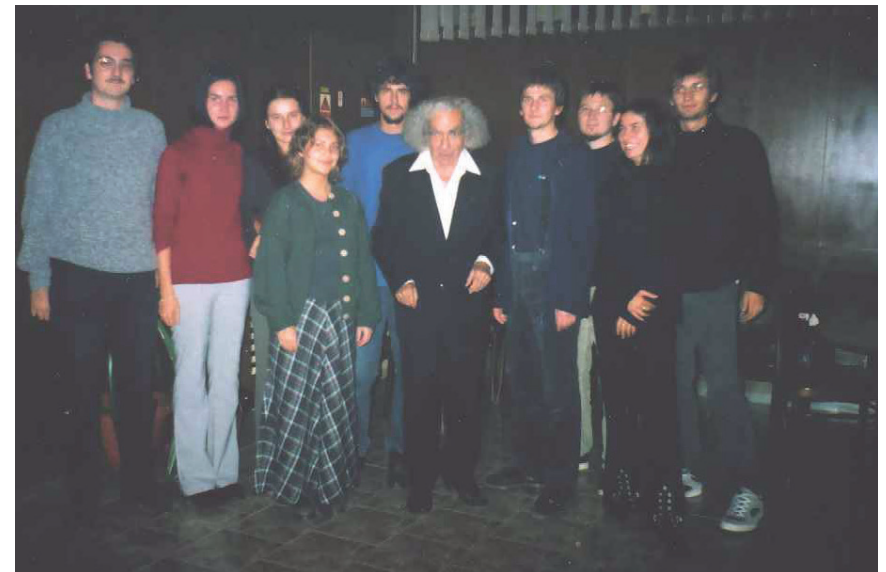
Baltazár Péter, egykori elnök

Kanapén a Kassai Nemzeti Színház előtt

Kikelet merch

Faludy György és a kikeletesek

Kikeletesek Gombaszögön

A kikeletesek és Csáky Pál Magyarbödön

A FOLYTATÁS...

Egy rövid téli álmom után egyetemisták lelkes kis csoportja igyekezett újjáéleszteni a Kikeletet, élükön Krúzs Judittal, aki a 2005-től 2009-ig állt a szervezet élén. Mivel korábban a Gömöri Ifjúsági Társaság tagja volt, rendelkezett már tapasztalatokkal a rendezvényszervezés terén. Az új kikeletesek a régi alapszabályzatra és elődeik eredményeire akarnak építeni, a jól bevált, népszerű programokat, például a filmklubot vagy a Magyar Közösségi Házban rendezett diákbulikát folytatták, ezenkívül új rendezvényeket is bevezettek. Ilyen volt például a gulyásparti vagy a Márai Stúdióban megrendezett Retro-est, melyen kortárs magyar filmeket vetítettek hagyományos zsíros kenyér és fröccs kíséretében. További kedvelt rendezvényeik közé tartozott a Karaoke-est, melyet a Café Tháliában rendeztek meg félévente egyszer. Legnépszerűbb és legtöbb embert bevonzó rendezvényeik a szinte havi rendszerességgel a Štúrova utcai Sladovňa épületében vagy a Boba bárban megrendezett magyarbulik voltak, amelyen minden alkalommal több száz fiatal vett részt. Ezenkívül a Kikelethez kötődik a „Mi portánk” című élő talkshow is. A legaktívabb tagok köre kb. 50-60 főből állt, akik mindannyian kivették részüket a szervezet működtetésében. A Kikelet székhelye a Mészáros utcai Magyar Közösségi Ház volt, itt rendezték rendezvényeik nagy részét. 2006-ban a Kikelet a Rákóczi Szövetség helyi szervezeteként kezdett el működni, aminek köszönhetően a szervezet számos érdekes projektben vehetett részt, emellett évente egy busznyi csapat utazott a budapesti Gloria Victisre. Ebben az időszakban merült fel az ötlet, hogy a Kovács utcai Csemadok-székház pinchehelyiségét kikeletes klubhelyiséggé alakítsák át. Végbe is ment az első pincebrigád, a helyiség igénybevételére viszont csupán a későbbiekben került sor. A Kikelet továbbra is nagyon jó kapcsolatot ápolt a Csemadok helyi alapszervezetével, az egykori tagok főként Kolár Péter áldozatos munkáját emelték ki.

„Hihetetlen lelkesedéssel végeztük a munkát. Talán előnyünkre vált, hogy ez még egy meglehetősen offline korszak volt, úgy érzem nagyobb volt az igény a személyes találkákra, mint mostanság. Tömegeket tudtunk összehozni egy-egy bulira. Felemelő érzés volt, amikor a szemünk láttára alakultak ki új kapcsolatok és a visszajáró fiatalok közül sokan jelentkeztek, hogy szeretnének segíteni a szervezésben.

Mivel a Facebook még nem volt elterjedt, így főképp e-mailben és röplapokkal kommunikáltunk, és igyekeztünk szóban is terjeszteni a hírt. Gyuri weboldalt készített és rendszeresen frissítette a híreket és a képeket az előző rendezvényekről.

Előny és egyben hátrány is volt, hogy politikailag függetlenek maradtunk. Előny, mivel így szélesebb rétegeket tudtunk összehozni, hátrány, mivel jelentős anyagi támogatásokról maradtunk le.

Visszatekintve nem is tudom honnan volt ennyi energiánk és elhivatottságunk, hogy mindezt összehozzuk és éveken át vigyük. Egy biztos: hajtóerőnk az volt, hogy teremtsünk valamit, ami hiányzott az akkori (diák)életünkből.”

Krúzs Judit, egykori elnök

„A mi elnökségünk alatt talán a Kikeletnek volt a legnagyobb tömegmozgató ereje. Körülbelül 4-5 évig vettem részt alelnökként a programok szervezésében. Az elődeink polgári társulásként indították el, majd amikor Krúzs Judittal átvettük, a rendezvények gyakoribbak és rendszeresebbek lettek, emiatt többen is csatlakoztak hozzánk. Úgy érzem, ez nemcsak a rendszeres magyar bulik miatt volt, amelyeket szinte havonta rendeztünk, hanem akkoriban valahogy több diák vágyott közösgre. Akkoriban olvadt belénk a Rákóczi Szövetség kassai diákszervezete is, amit Blénessy Robi vezetett. Ő szintén oszlopos tagja volt akkori diákközösségünknek, és így a Gloria Victis háromnapos budapesti '56-os megemlékezésre is egy teli busznyi diákságot tudtunk küldeni. Sikerült megegyeznünk Kolár Péterrel, az akkori kassai Csemadok vezetőjével is, hogy megkapjuk a színház pinchehelyiségét, de ott már igazából az utódaink valósították meg önmagukat. A bulikon kívül filmvetítéseket és gulyásfőzést is szerveztünk az akkori Magyar Házban, ami a Mészáros utcán volt. Személy szerint abban voltam a legaktívabb, hogy beszélgetőesteket szerveztem, mint a „Mi portánk” talkshow, vagy olyan rendezvényeket, mint a Berecz András-est. Ott annyi pótszékelt kellett beraknunk a Thália Színházba, hogy a tűzvédelmi felelős figyelmeztetett: több embert már nem lehet beengedni, így teltházass lett.”

Ifj. Szaszák György, egykori alelnök

Krúzs Juditot Bartók László váltotta az elnöki poszton 2007-től 2009-ig. Akkoriban 2 kategóriára osztották fel a rendezvényeket. A tömegrendezvények közé tartozott a hagyományos magyarbuli vagy a különböző színházi előadások. A magyarbulikon résztvevő fiatalok száma 40 személyről csaknem 600 főre emelkedett ebben az időszakban. A másik kategóriát az olyan kamararendezvények alkották, mint a karaoke estek, vagy kisebb előadások. Az új tagok bevonására gerillamarketinget alkalmaztak, a magyarul beszélő fiatalokat célzottan leszólitották az utcán. Nagy sikernek számított Berecz András, Kossuth-díjas énekes, mesemondó, népmese-gyűjtő, folklórkutató és előadóművész dupla teltházass önálló estje, melyet a Thália színház épületében szerveztek meg. Ebben az időszakban valósult meg a Kikelet és a Miskolci Egyetem együttműködése, melynek keretén belül 8 előadásra került sor közgazdasági, tudományos, ökológiai és szociológiai témákban. A kikeletesek társszervezői voltak a Mindentudás Egyetemének, valamint a Karácsonyi Bakancs

Jamnek, ahol főleg a Kassáról elkerült egyetemistáknak és fiatal felnőtteknek volt alkalmuk egymással találkozni. Aktívan részt vettek a Diákhálózat rendezvényein, a budapesti Gloria Victisen, valamint a Szentendrei Nyári Főiskolás Táborban is.

„Egy jól működő szervezet nem egy jogi forma. Közös célok, tenni akarás, tenni tudás és nyitottság a fiatalabb generációk felé tartalommal, és a következő generáció kiválasztása. A Kikelet 25 éve alatt a szervezet többször megújult. Minden tisztújítással természetes filozófiaváltás is történt, reagált az akkori kihívásokra. Akkoriban a Kikelet egy nem formalizált szervezetként működött. A gyűléseket sokszor a Márai kávézóban tartottuk egy tea mellett. Megbeszéltük a célokat, leírtuk a feladatokat, és szétosztottuk egymás között az intézni valókat. Az elején önerőből is finanszíroztuk a rendezvényeket, később a tömegrendezvények termeltek annyi bevételt, amiből ki tudtuk fizetni a kamararendezvényeinket. Mindenki bérmentesen dolgozott. A szervezők időt és szaktudást tettek a rendezvényekbe.

A Kikeletben gyűjtött tapasztalatok több tagot is segítettek a jövőbeli pályáján, emberismeret, szaktudás és management tapasztalatokkal. Aki pénz nélkül tud teljesíteni, pénzért is képes lesz rá :)”

Bartók László, egykori elnök

Bercz András és a kikeletesek

A Mi portánk talkshow forgatásán

Magyarbuli

Bartók Lászlót Mátyás Flórián követte az elnöki székben, 2009-től 2015-ig. 2009 szeptemberében született ugyanis a döntés, hogy újjáalakítják az akkor 4-5 tagot számláló vezetőséget. KIKELET Kassa – Ifjúsági Közösség-ként jegyeztették be magunkat a minisztériumban, teljesen új alapszabállyal, megújult vezetőséggel. Az új koncepciók, tervek rövid időn belül meghozták a várt eredményeket, melyek elsősorban az aktívan bekapcsolódó tagok számában nyilvánultak meg. A Kikelet programkínálata továbbra is nagyon színes volt. Havonta szerveztek magyarbulit, ahol többszáz fiatal egyetemista és dolgozó is összegyött bulizni. Emellett szerveztek filmvetítéseket, szakmai előadásokat, focitornákat, művészeti kiállításokat, csocsóeseteket, karaoke-esteket és szilveszteri bulikat is. Elhunyt csapatársuk, Tóth László emlékére minden év majálisán megszervezték a Doky-emléktúrát a Lajoska nevű menedékházba. Létrehozták a Kassai Holmi weboldalt is, ami áttekintést nyújtott a magyar szervezetek programjairól. A szervezet továbbra is nagyon jó kapcsolatot ápolt a Csemadokkal, a Thália Színházzal és a Rovással is. A Thália Színházzal fenntartott együttműködés abban is megnyilvánult, hogy a nyilvános főpróbákra nagy sikerrel toboroztak fiatalokat, illetve a Thália gyermeknapi programjában a kikeletesek segítő kezét nyújtottak a színháznak. A helyi szervezetek mellett szoros kapcsolatban álltak a nyíregyházi Mustárházzal is. Közös programokat és képzéseket szerveztek, melyeken keresztül további külhoni magyar szervezetekkel is felvették a kapcsolatot Kárpátaljáról, Erdélyből, Vajdaságból és Örvidekről.

„Fontosnak tartottuk, hogy olyan közösséget építsünk, ahová a fiatalok szívesen és örömmel járnak el. Ez volt az egyik fő szempontunk minden programunk szervezésekor.

Úgy működtünk, mint egy nagy család, a csapatból szinte mindig mindenki számíthatott a másik segítségére. Erős volt az összetartó erő, ebben rejtett a csapat sikere.”

Mátyás Flórián, egykori elnök

Magyar bál 2016

Retró magyarbuli 2013

Költészet napja 2014

Magyarbuli

Túra a Lajoškára

Csocsóbajnokság

2015 áprilisától kezdve 9 hónapon át Tóth Dominika állt a Kikelet élén. A régi, jól bevált programok folytatódtak, kisebb újításokkal. A szemeszter általában nyílt gyűléssel indult, amit játékestek, kvízestek, filmvetítések, színházlátogatások, író-olvasó találkozók, különböző tematikájú előadások és bulik követték a tanév folyamán. A szervezet jó kapcsolatot ápolt a Csemadokkal, ami a Magyar dal napja és a hagyományos Magyar bál társszervezésében is megmutatkozott. A Rovással is szoros kapcsolatban voltak, kölcsönösen látogatták egymás rendezvényeit.

„A Kikeletre mindig örömmel a szívemben emlékezek vissza. Rengeteget adott nekem a Kikeletben való aktív részvétel, színesebbé tette az egyetemi éveimet, megerősített identitástudatomban. Jó volt kikeletesnek lenni és tartozni valahová, s nem utolsósorban, a Kikeletnek hála ismertem meg a férjemet és az igaz szerelmet.”

Tóth Dominika, egykori elnök

Dominika utódja Tóbiás Gergely lett 2016 februárjától 2018 szeptemberéig. A heti rendszerességgel megszervezett események között szerepeltek csocsóbajnokságok, filmvetítések, előadások, műveltségi vetélkedők, könyvbemutatók, valamint a már kezdetektől megszokott magyarbulik. Ezekben az években érezhetően kevesebb volt a magyar diák a városban az előző időszakokhoz képest. Ebben elsősorban a társadalomban végbemenő változások játszottak közre. A rendezvények alacsonyabb látogatottsága elsősorban a kassai magyar egyetemi hallgatók számának csökkenésében keresendő. A megelőző években ugyanis egyre több magyar középiskolás választotta a budapesti, a brünni és a prágai egyetemeket. Ezt a Diákhálózat által szervezett Felsőoktatási Tájékoztató Körutak során végzett statisztikai felmérések eredményei is alátámasztották. A Kikelet Kolár Péter 2017-ben bekövetkezett halála után is jó kapcsolatot ápolt a Köteles Szabolcs által vezetett Csemadokkal, ezenfelül a Rovással és Magyarország Kassai Főkonzulátusával is rendeztek közös programokat.

„Ha azt mondom, nem volt egyszerű, az lehet, nem újdonság. Valójában vagy jóval kevesebb magyar diák érkezett abban az időszakban Kassára, vagy nem volt érdekes számukra a magyar program Kassán, vagy inkább az osztály/évfolyamtársaikkal töltötték szabadidejüket, akik nem voltak magyarok. Nyitottunk minden irányba, ami az előadásokat illeti főleg, mivel a játékesteken, illetve a magyarbulikon láthatóan és érezhetően kevesebben voltak.”

Tóbiás Gergely, egykori elnök

Előadást követő közös kép a Pincklubban

Kikeletesek Budapesten, a Gloria Victis fáklyás felvonulására készülve

Annak ellenére, hogy Kassa magyar diákjainak száma jelentősen megcsappant, a Kikelet változatlanul működött tovább Tohol Orsoly vezetésével is, aki 2018 és 2021 szeptembere között töltötte be a szervezet elnöki funkcióját. A szervezet tagjainak összetétele jelentősen megváltozott, a korábbi tagok nagy része kiöregedett, és egy teljesen újonc csapat lépett a helyükre. Ebben az időszakban elsősorban a Kikelettől már megszokott programokat rendezték meg, különféle kulturális előadásokat, közös filmezéseket, színházlátogatásokat, társasjátékesteket, műveltségi vetélkedőket, és természetesen a közös sörözések, bulik sem maradhettek el. Azonban a magyarbulikat kezdték felváltani a kisebb létszámú, de családiasabb hangulatú pincebulik. Ebben az időszakban szervezték meg először a Kassai Ifjúsági Napokat (Kikelet 20), azaz a szervezet első többnapos eseménysorozatát. Ekkor olyan programokra is sor került, amelyek nem voltak rendszeresek a szervezet életében. Ilyen volt a borkóstolóval összekötött táncház és az utolsó napon megrendezésre kerülő koncertek. Ezen egyébként az endorfin mellett a Gorlo Volka is fellépett, melynek basszusgitárosa, Szabó Gábor, a Kikelet alapítója. Az új lendületnek azonban a covid-19 okozta pandémia miatt bevezetett korlátozások vetettek véget. Az online térbe való áttérés eléggé megnehezítette és átszervezte a diákszervezetek életét. Bár itt továbbra is szerveztek eseményeket, játékesteket és előadásokat, a személyes találkozókat nehéz volt pótolni.

„Számomra a KIKELET 20 volt az az esemény, ami legemlékezetesebb maradt – több okból is, de ekkor tanultam meg, hogy mennyire fontos is egy jó csapat. Először szerveztünk ekkora eseményt, sok kihívás gördült elénk még az egyik program alatt is, amikor azt hittük, hogy már semmi sem történhet, és csak annyi feladatunk van hátra, hogy elengedjük magunkat és mi is szórakozzunk a vendégeinkkel, barátainkkal. Az esemény közepén azonban elvesztettük az este fennmaradó részére a helyszínünket, és én teljesen kétségbeesetten az esőben állva ismerttettem a helyzetet az elnökség tagjaival, akik egyből előálltak a mentőötlettel: a hangtechnikát bepakoltuk Fülöp Dávid autójába, aki út közben még gyorsan be is vásárolt, hogy szomjan ne maradjunk, a többiekkel pedig gyalog vettük az irányt a Pincébe, ahonnan DJ Peternek hála reggel 7-ig nem is mentünk el.

Bár a történetek miatt többen lemorzsolódtak, úgy érzem, hogy ez az este nem csak számomra volt emlékezetes, hanem mindenkinek, aki csak eljutott a Pincéig. Innen is köszönöm a csapatnak, akik nélkül ez nem vált volna valóra.”

Tohol Orsolya, egykori elnök

Tohol Orsolya és Szabó Gábor a Kikelet 20 rendezvényén

A Kikelet 20 szervezői csapata

Kikeletesek és diákhálózatosok a Szent Erzsébet székesegyháznál

NAPJAINKBAN

A Kikelet továbbra is aktívan folytatja tevékenységét, rendszeresen megszervezve a már hagyománnyá vált eseményeket, és új projektekkal gazdagítva programpalettáját. Jelenlegi elnöke Gaboda László. Sikerként könyvelhető el a 2022-ben megrendezett Versforraló ifjúsági irodalmi pályázat, melyet Gráf Dóra magyarországi költő és grafikus koncepciója alapján szerveztek meg. A pályázat, amelyet a Magyarország kassai főkonzulátusa és a Rovás egyesület támogatásával jöhetett létre, kiemelkedő irodalmi eseménynek számított. A díjkiosztó keretén belül, amelyen Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke is jelen volt, 43 pályázó összesen 122 versét értékelte a zsűri. A három díjazott mellett további hárman különdíjat kaptak, és a legjobb alkotások egy kiadványban is megjelentek. A Kikelet aktív közösségi életet él, rendszeresen szervez bowlingesteket, filmklubokat, palacsintaesteket, játékesteket, magyarbulikat és túrákat. A tagok gyakran látogatják a Thália Színház előadásait és nyilvános főpróbáit is. Szoros kapcsolatban állnak a Diákhálózattal, és részt vesznek a Felsőoktatási Tájékoztató Körúton, valamint a Gombaszögi Nyári Táborok szervezésében is. Emellett sikeres rendezvénysorozatuk, a Kassai Tavasz Napok keretén belül színes programpalettával várták az érdeklődőket, akik a magyarbulin, koncerten, borkóstolón, táncházon, kocsmatúrán és városnézésen vehettek részt, mindezzel hozzájárulva a kassai magyar közösségi élet pezsgéséhez. Jó kapcsolatot ápolnak a Csemadokkal és a Rovással, valamint a Kolozsvári Magyar Diákszövetséggel is, a KMDSZ Diáknapok aktív résztvevői.

Gaboda László a Kassai Tavasz Napok nyitóünnepségén

„Furcsa egy szeptember volt a 2020-as. Akárhogy is próbálok rá visszaemlékezni, valamiért mindig rémálomszerű emlékfoszlányok jelennek meg a lelki szemeim előtt. Például ahogy zuhogó esőben, átázott cipőben ballagok az első kikeletes rendezvényemre. Miközben tudom – tudjuk, hogy pár hét múlva úgyszólván mind otthon fogunk gubbasztani. Egyébként én voltam az egyetlen gólya. Felsőévesek voltak ugyan páran, de a Pincebuli inkább hasonlított egy családi összejövetelre, mintsem egyetemista tömegrendezvényre. A hangulat viszont ennek ellenére fergeteges volt.

Egy év távoktatás következett, online rendezvényekkel. A kikeletesekkel a '21-es „Maxi HP-n” találkoztunk újra. Aztán jött a Diákhalózat Hallgatói Parlamentje. Ezt történetesen mi szerveztük, Szőlőskén, a Hatfában. Az új elnökség is itt alakult meg.

Lassan, fokozatosan épültünk, egyre többen látogatták az eseményeinket. Egyre többen lettek visszajárók. Voltak magaslatok – 110 fős magyarbuli – és mélységek – egyfős szemeszterzáró piknikezés, de „sose hagyott el bennünket a remény” (sic!). Folyamatosan kerestük az egyensúlyt a szórakozás (vagy ahogy én hívom: „élményalapú közösségépítés”) és a kulturális események között.

2022-ben újra életre hívtuk a Versforralót, ezzel országos rendezvényt szerveztünk. Csináltunk eseménysorozatokat, Kassai Tavasz Napok, Kassai Ifjúsági Napok, és most KIKELET25 néven. Vetítettünk filmeket, sütöttünk palacsintát, énekeltük hamisan az „Eye of the Tiger”-t a pincében, kóstoltunk bort a Rovásban, koszorúztunk, honvédsírokat takarítottunk, csocsóztunk, biliárdoztunk, bowlingoztunk, kvíizeztünk, sörpöngöztünk, pincét takarítottunk, lépcsőt építettünk Gombaszögön, bejártuk Kassa (szinte) összes kocsmáját, ott voltunk a Thália (szinte) összes főpróbáján, magyarbuliztunk, könyveket mutattunk be, és minden egyes alkalommal eljátszottuk a „Heart and Soul”-t a Csemadok elhangolódott zongoráján – innen is köszi, Tomi!

Ebben a kiadványban szeretnék emléket állítani egy lépcsőnek, ami azóta az egyik legszórakoztatóbb (legbosszantóbb?) történet Dh-s és kikeletes berkekben egyaránt.

2022 tavaszán a Diákhalózat kitalálta, hogy gombaszögi helyszínükre építsünk lépcsőt, nehogy az emberek a patakba csússzanak a levezető ösvényről. Gombaszöghöz legközelebbi tagszervezet révén vállaltuk, hogy megszervezzük a brigádot, és júniusban meg is jelentünk vagy egytucatnyian, fiúk. Mértünk, vágunk, cipekedtünk, és estére a háromfelé fűrészelt vasúti talpfákból csinos lépcsőt fabrikáltunk a meredek domboldalra.

Már szalonnát sütöttünk, amikor a „nyugatiak” megérkeztek. Megmutattam nekik a remekművet, ki is próbálták, de nem voltak tőle elragadtatva. Úgy voltunk vele, hogy majd következő nap (világosban) megbeszéljük, mi legyen, hogyan tovább. Másnap – miután felébredtünk – kellemetlen meglepetés fogadta a brigád

tagjait. A lépcső eltűnt. Felszámolták. Állítólag belelógott a tanösvénybe, és nem maradhatott úgy. Megint mások azt mondták, nem nézett ki jól. Ez utóbbi kijelentés egyébként nem igaz, erről mindenkit biztosíthatok. Jó, azt elismerem, hogy nem a legstrapabíróbb gombaszögi lépcső volt, de egy esélyt azért megérdemelt volna.

A Diákhalózattal ennek ellenére mindig is nagyszerű kapcsolatunk volt, konstruktív partnerként, megbízható barátként tekintettünk egymásra. Nekik köszönhető, hogy nem voltunk magányos sziget a szlovákiai magyar ifjúsági klubmozgalom tengerén.

És nem voltunk magányos sziget Kassán sem. Ez egyebek mellett Magyarország Főkonzulátusa, a Csemadok és a Rovás érdeme. Hálás vagyok, amiért mindig számíthattunk a segítségükre és támogatásukra, és sosem engedték el a kezünket.

Negyed évszázad elszaladt, egy fejezet bezárult. A következő negyed évszázadot már mások fogják írni – tegyen hozzá mindenki annyit, amennyit nem sajnál. Ehhez kívánok erőt, kitartást és nagyon sok szeretetet az utánunk következőknek!”

Gaboda László, a Kikelet jelenlegi elnöke

A Versforraló irodalmi pályázat díjkiosztója

Játékest a Kikeletben

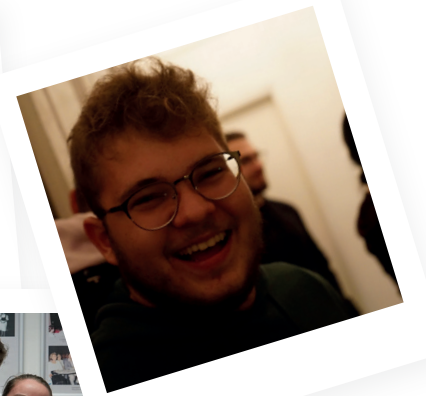
Beszélgetés Köteles Szabolccsal a Csemadok nagytermében

Kassai magyar bál 2023

Kikeletesek a XL. Hallgatói Parlamenten

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Minden nagy történet mögött ott állnak azok az emberek, akik formálták és étellel töltötték meg – így van ez ennek a kiadványnak az esetében is. A 25 év történetét feldolgozni nem lett volna lehetséges mindazok nélkül, akik az emlékeiket, tapasztalataikat és idejüket áldozták arra, hogy ez az emlékkönyv megszülethessen.

Elsősorban szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik az elmúlt évek során részesei voltak a szervezet életének. A Ti élményeitek, sikereitek és küzdelmeitek alkotják ennek a közösségnek a szívet, és nélkülözhetetlenek voltak a történet megírásához. Külön köszönet illeti azokat, akik megosztották személyes visszaemlékezéseiket, hozzájárulva ahhoz, hogy a szervezet története emberközelibb és hitelesebb legyen.

Végül, de nem utolsósorban köszönetet mondok azoknak a fiataloknak, akik a jövőt képviselik. Hiszek benne, hogy Ti vagytok azok, akik folytatjátok majd a szervezet hagyományait, és akik új energiával és ötletekkel gazdagítjátok azt a következő évtizedek során.

Köszönjük mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult ehhez az emlékkönyvhöz és a szervezet 25 éves történetéhez. Ez a közösség és a könyv Tiétek is, mindannyiunk közös emléke.

**SZERKESZTŐ:
PRACU ESZTER**

BETHLEN GÁBOR
Alap